

Månadsrapport September 2021

Stadsledningskontoret
721 87 Västerås
021-39 00 00 • www.vasteras.se

Maria Lindblom Lundh
021-391193 • [@vasteras.se](https://twitter.com/vasteras.se)

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Omvärlden och påverkan i Västerås stad	4
Coronas påverkan på ekonomin i Västerås stad	5
Sjukfrånvaro	6
Befolkningsutveckling	6
Ekonomisk utveckling	7
Resultat per september	7
Prognos 2021	8
Investeringar.....	10
Nämndernas resultat och prognos	10
Finansiella rapporter.....	12
Resultaträkning.....	12
Utfall per nämnd.....	13
Investeringar.....	14
Bilaga.....	14

Sammanfattning

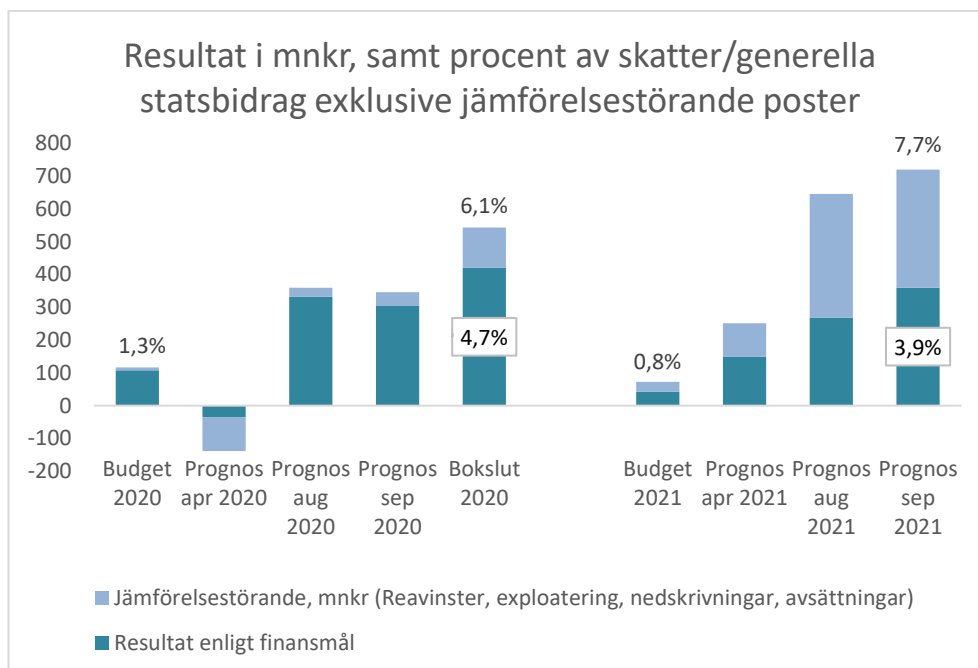
Årets prognos 720 mnkr (budget 72 mnkr)

därav verksamhetens prognos 634 mnkr (budget -6 mnkr)

därav prognos finansnetto 86 mnkr (budget 78 mnkr)

Årets investeringsprognos 1 381 mnkr (budget 1 576 mnkr)

- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning +271 mnkr
- Realisationsvinster +150 mnkr
- Exploateringsvinster +112 mnkr
- Nämndernas prognos +54 mnkr

Diagrammet visar budget och prognos per period 2020-2021. Procenttalet visar resultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag exklusive realisationsvinster, exploateringsvinster och andra eventuella jämförelsestörande poster.

Omvärlden och påverkan i Västerås stad

Under september har världens börser haft en negativ utveckling. Stockholmsbörsen föll med 6,2 % under månaden, medan ett globalt aktieindex backade med 2,6 % räknat i svenska kronor. Stadens pensionsportföljs värde minskade med 2,4 % under månaden, men har sedan årsskiftet ökat med 7,8 %.

Långa räntor har åter stigit globalt på osäkerhet om inflation. Huvudscenariot från Riksbanken är dock fortfarande att styrräntan i Sverige kommer att ligga kvar på 0 % till slutet av 2024.

Efterfrågan på stadens värdepapper är god och kreditmarginaler är fortsatt attraktiva.

SKR har kommit med sin andra ekonomirapport där de konstaterar att BNP-ökningen i år och nästa år ser ut att hamna på 4,4 respektive 3,6 procent, vilket kommer att lyfta Sverige ur lågkonjunkturen. Ökningen av antalet sysselsatta är tydlig och SKR räknar med att skatteunderlaget ökar med 4 procent i år och nästa år. Vidare konstaterar SKR att vi kommande år riskerar brist på arbetskraft och därför behöver genom arbetsmarknadsinsatser få upp sysselsättningen bland grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden och fortsätta arbetet med tekniska lösningar då vi nu går in i en period med låg befolkningstillväxt. De grupper som kommer att öka mest är de över 80 år. Trots det är det inte säkert att investeringsplanerna kan revideras ner, då upprustningsbehov av befintliga anläggningar och lokaler ändå är stort.

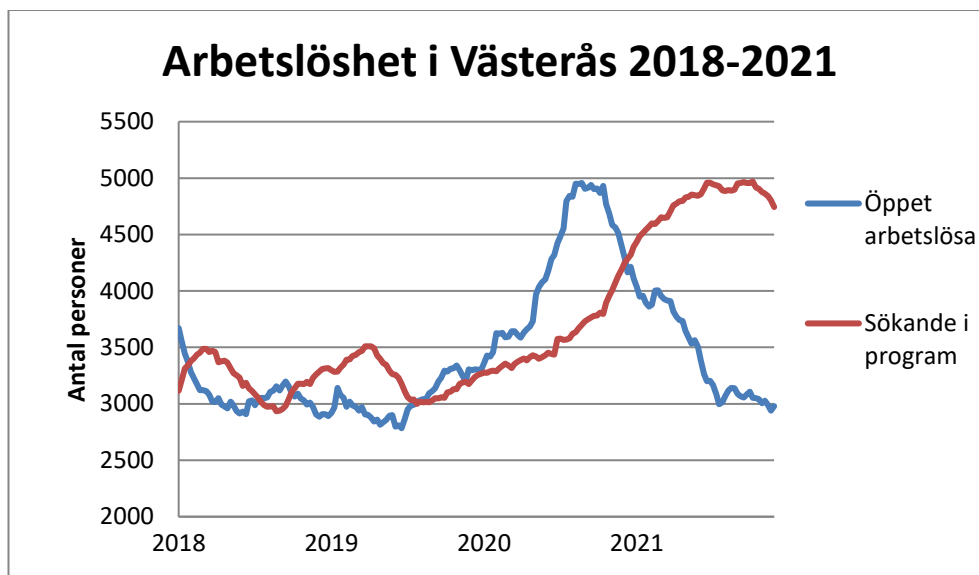
Folkhälsomyndigheten har tagit fram nya scenarier kring fortsatt smittspridning från den 20 oktober som illustrerar möjliga förlopp. Alla scenarierna pekar på en fortsatt smittspridning fram till januari 2022, men i olika omfattning. Orsaken är att deltavarianten har en hög smittsamhet, att det fortfarande finns ovaccinerade personer samt att smittan lättare sprids under den kallare årstiden.

Från den 29 september är samtliga restriktioner på grund av Corona upphävda i Sverige. Efter att ungdomar börjat vaccinerats mäts nu vaccinationsgraden från och med 16 år. Den 20 oktober hade 80 % i riket blivit vaccinerade med två doser och 85 % med en dos. Västerås har nästan samma täckningsgrad.

På arbetsmarknaden fortsätter den öppna arbetslösheten att sjunka i Västerås som i slutet av september omfattade knappt 3 000 personer. För de i arbetsmarknadsprogram syns nu en minskning även där, dock från en hög nivå. Totalt är arbetslösheten cirka 7 700 personer i slutet av september. Det innebär en öppen arbetslöshet på 3,7 % både i Västerås och i riket och totalt 9,7 % i Västerås och 7,5 % i riket. 56 % av de öppet arbetslösa i Västerås och 66 % av de i program är utlandsfödda.

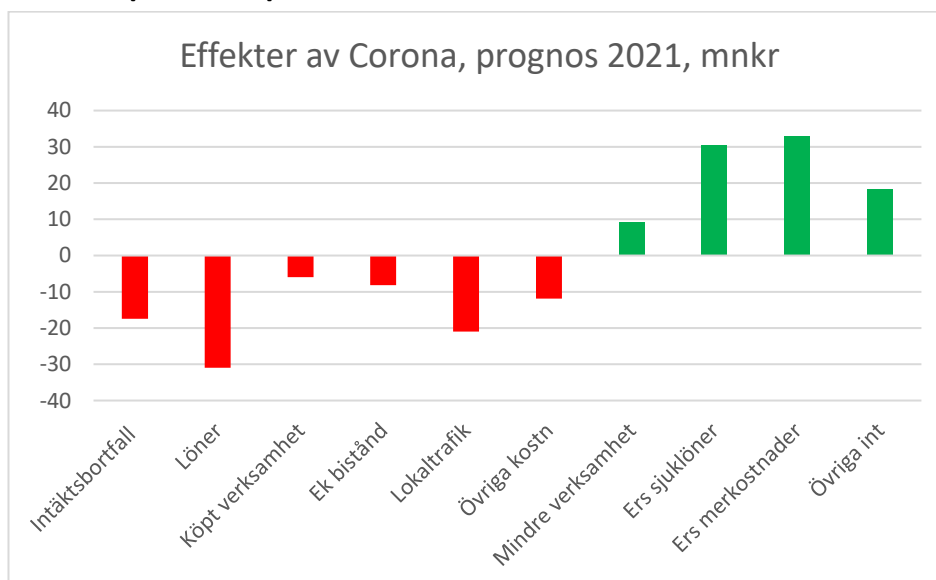
Till och med september har i år över 21 500 personer varslats, varav cirka 4 % av dessa i Västmanland. Motsvarande antal samma period under det första pandemiåret var 109 000.

2021-10-25

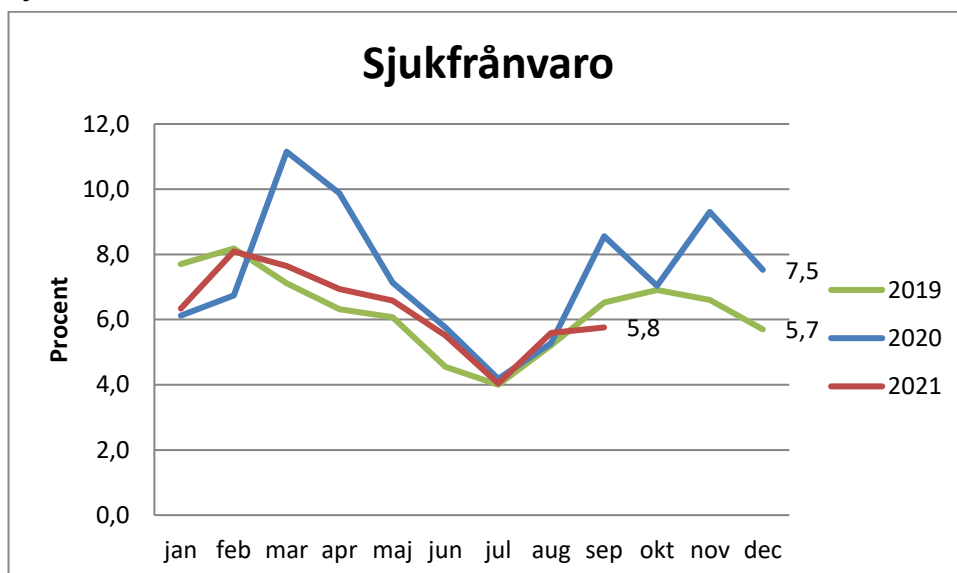

Diagrammet visar att från september har även arbetslösa i program börjat minska i Västerås.

Coronas påverkan på ekonomin i Västerås stad

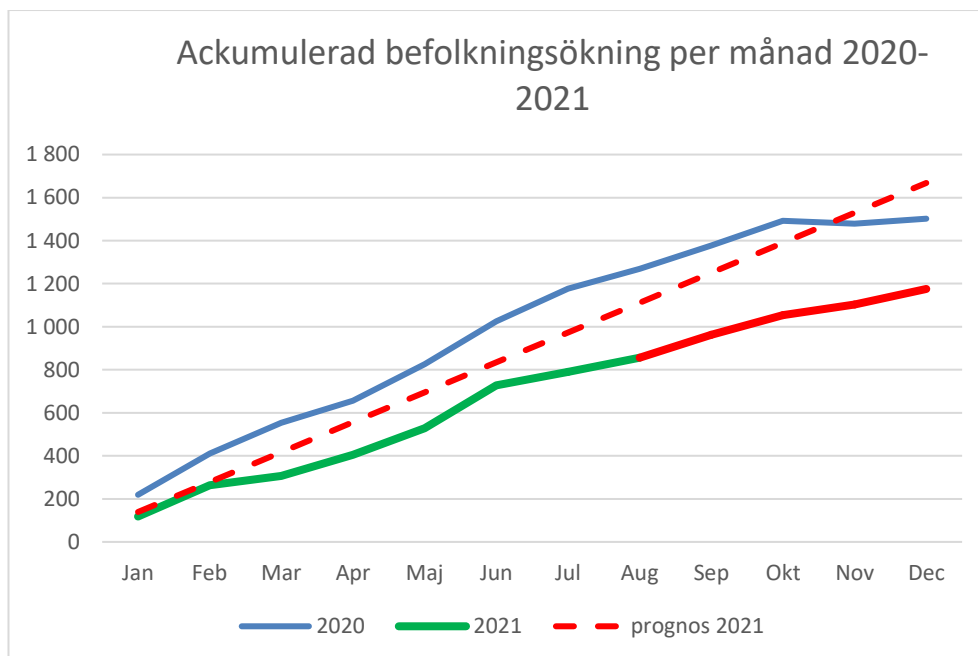
Nämndernas prognos över Coronas påverkan summerar till en negativ effekt med 4 mnkr för 2021. Förbättringen mot tidigare är att en intäkt för medfinansiering för vuxenutbildningskostnader har inkommit för 2020 från Skolverket. Ytterligare stora poster som prognosticeras är intäktsbortfall för idrottslokaler, ökade kostnader för ekonomiskt bistånd samt merkostnader för vikarier, sjukvårdskostnader och andra kostnader.

Sjukfrånvaro

Rapporterad sjukfrånvaro per månad i Västerås stad ligger något högre än den 2019. Justering görs kontinuerligt även bakåt i tiden, varför ändringar på tidigare månader slår igenom i diagrammet. Den senaste månaden får ytterligare justeringar på grund av eftersläpningar i sjukanmälningarna.

Befolkningsutveckling

Befolkningsprognosen från Statsticon för 2021-12-31 uppdaterades i mars till 157 219 för Västerås, vilket är något lägre än förra årets prognos för 2021. Prognosen innebär en ökning med 1 668 mot antal invånare 2020-12-31. Årets befolkningsökning ser dock inte ut att komma upp i tänkt prognos, och en framräkning utifrån hur befolkningsförändringen normalt ser ut över månaderna ger en befolkningsökning på 1 175 invånare vilket är 493 färre än Statsticons senaste prognos för 2021. I augusti 2021 var invånartalet 156 407.

Ekonomisk utveckling

Resultat per september

Resultatet för perioden januari till september är ett överskott på 792 mnr. 108 mnr beror på högre skatter och generella statsbidrag. Det gäller justeringsposter för skatteprognosen främst för 2020, samt det generella statsbidraget på 19 mnr som Västerås stad får för skolsatsningen. Intäkterna för perioden är 328 mnr högre än budget, vilket delvis kan förklaras av statsbidrag för sjuklönersättningar och att satsningen för äldreomsorgen är utbetalat men inte periodiserat som budgetposten, men även exploateringsintäkter och realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar. På kostnadssidan är utfallet 260 mnr högre än budget, där förklaringen är bland annat högre köp av verksamhet inom individ- och familjenämnden och kostnader för personlig assistans.

Stadens finansnetto var 149 mnr för perioden, jämfört med budget för perioden på 59 mnr. Avvikelsen består huvudsakligen i finansiella realisationsvinster och lägre räntekostnader för lån, men även räntekostnader för leasing på grund av omläggningen till finansiell leasing som inte var budgeterad.

Prognos 2021

RESULTATRÄKNING, MNKR	Avvikelse sep		2021	
	perioden	Årsbudget	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens resultat*	469	-36	342	378
Realisationsvinster	149	0	150	150
Exploatering	84	30	142	112
Verksamhetens resultat	702	-6	634	640
Finansnetto	90	78	86	7
Årets resultat	792	72	720	648
* exkl realisationsvinster och exploatering				

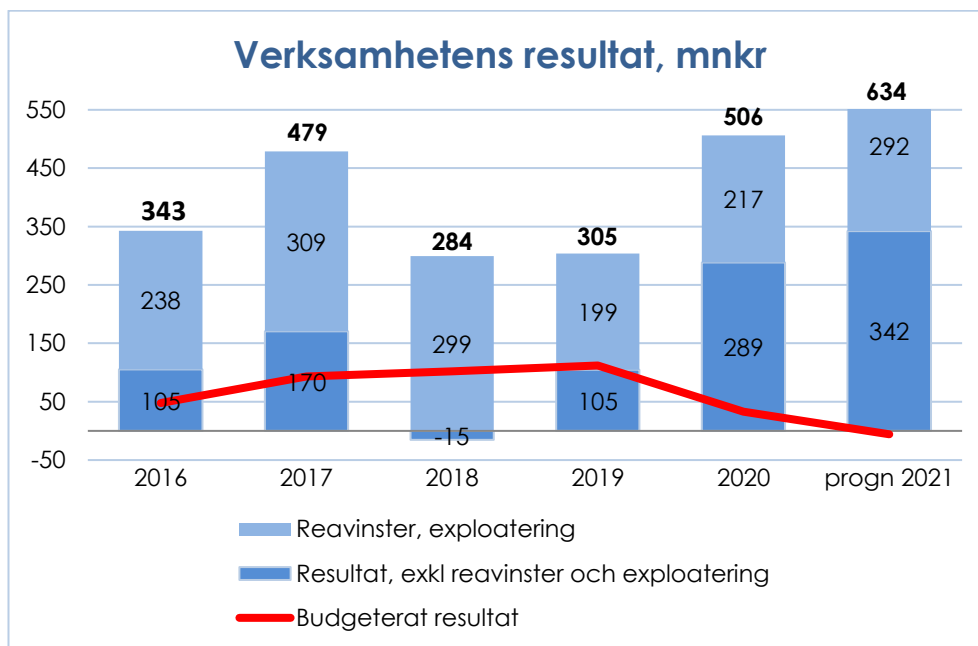
Årsprognosen för Västerås stad är ett överskott om 720 mnkr, att jämföra med årets budget på 72 mnkr.

Budgetavvikelsen är 648 mnkr. Högre beräknade skatteintäkter och generella statsbidrag för året ingår i prognosen ingår med 271 mnkr.

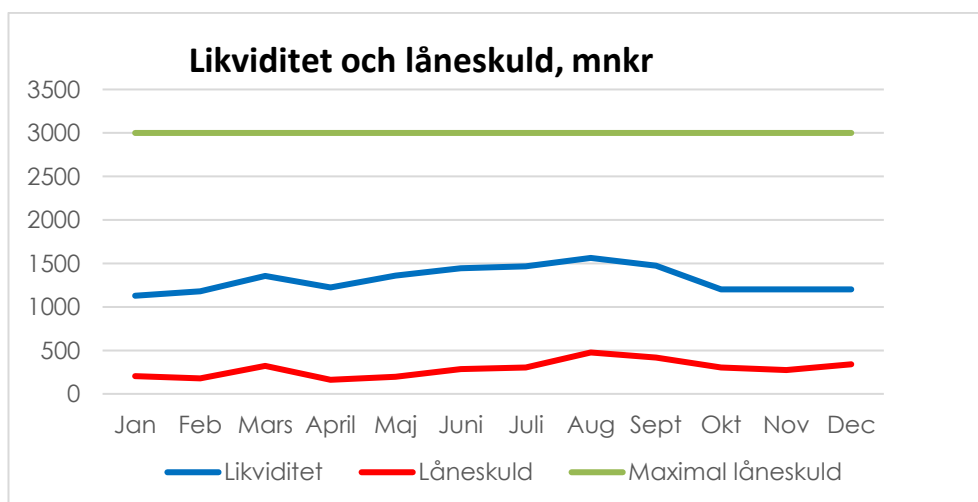
Realisationsvinsterna är 150 mnkr, huvudsakligen från försäljning av tomträtter. Realisationsvinster vid aktie- och fondförsäljning med 68 mnkr ingår i finansnettot.

Prognosen för exploateringsvinster är 142, 112 mnkr högre än årets budget.

Ersättningen för högre sjuklönekostnader till 30 september ingår med 31 mnkr i prognosen.

Verksamhetens resultat

Prognosen för verksamhetens resultat, resultatet före finansposter, är ett överskott med 634 mnkr. Resultatet är 640 mnkr högre än årets budget på -6 mnkr. Att prognosen är positiv beror främst på högre skatteintäkter (+271 mnkr) och statsbidrag, högre exploateringsvinster samt realisationsvinster av anläggningstillgångar.

Likviditet och låneskuld

I enlighet med årsplan 2021 så beräknas likviditeten ligga på ca 1,2 mdr under året, men har under året periodvis varit större. Västerås stad har börjat låna för

att finansiera investeringarna och prognosen är att låneskulden kommer uppgå till ca 0,3 mdr vid årets slut, vilket är bättre än budget. Resultatprognosen är betydligt bättre än budget och är orsaken till minskat lånebehov.

Investeringar

Investeringsutfallet per september är 820 mnkr, vilket är 52 % av årets budget på 1 577 mnkr. Prognosen är 1 381 mnkr, vilket innebär att 88 % bedöms att genomföras av årets ram. Utfallet är dock fortfarande lägre än vad prognosen antyder, 59 % av prognosticerad summa är genomförd när 75 % av året har gått. Ingen justering har skett av prognosen jämfört med augusti.

Det pågår flera större investeringar. Nybyggnation av Irstaskolan etapp 2 och muddring, byggnation av magasin och upplagsytor i hamnen och en ny Björnöbro pågår under hela året. Större ombyggnationer pågår också på Rudbeckianska skolan, Brandthovdaskolan och Blåsboskolan.

Brandthovda förskola, Mälarparksskolan, äldreboende Öster Mälarstrand och Barkarövägens gruppbostad är färdigställda, och verksamheterna har flyttat in. Nybyggnation av Hallonvägens gruppbostad och återuppbyggnad av Fredrikbergsbadet har startats.

Nämndernas resultat och prognos

Nämnderna har en sammanlagd prognos på ett överskott om 54 mnkr, exklusive realisationsvinster, 150 mnkr och exploateringsvinster, 112 mnkr. Underskott bedöms i individ- och familjenämnden, tekniska nämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande.

Tekniska nämndens prognos på -25 mnkr beroende huvudsakligen på kompensation till Regionen för uteblivna bussintäkter ligger kvar från augusti.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande har också en prognos som är oförändrad jämfört med augusti på -8 mnkr som huvudsakligen beror på uteblivna intäkter från arenor och hallar på grund av pandemin.

Individ- och familjenämnden har förbättrat sin prognos till ett underskott på -24 mnkr, varav +13 mnkr för flyktingmottagningen.

Verksamhetsområde barn och ungdom har fortsatt den största avvikelseposten men årsprognosen förbättrades per september ytterligare med 4 mnkr till -25 mnkr mot augusti. Förbättringen består främst av inkomna statsbidrag. Arbetet fortsätter med att försöka minska antalet konsulentstödda familjehem till förmån för egna, samt att få ner placeringarna totalt. Per september var det drygt 37 fler placeringar än budgeterat.

Verksamhetsområde vuxen har en årsprognos på -14 mnkr, främst inom gruppen utsatta för våld i nära relation. En mindre förbättring syns på grund av färre placeringar på institutionsvård för vuxna med missbruk. En växling har också skett

2021-10-25

från externt köpt öppenvård till interna lösningar vilket samtidigt som det är kostnadseffektivt även innebär en kvalitetsförbättring.

Äldrenämndens prognos är ett överskott på 27 mnkr. Resultatet för perioden är ett positivt överskott på 29 mnkr huvudsakligen avseende buffert för Coronarelaterade kostnader och personalpolitisk satsning.

Prognosöverskottet finns med 20 mnkr inom beställarverksamheten. På plussidan bufferten mot corona, personalpolitisk satsning och bostadsanpassning, medan ett större minus bedöms för hemvården där antalet utförda timmar ökar. Egenregin har en prognos på + 7 mnkr, men obalanser i kostnadsstruktur och timkostnader högre än ersättningen gör att hemvården har en prognos på -15 mnkr. Korttidsverksamhet och dagverksamhet har positiva prognoser beroende på anpassad verksamhet och äldreboende har en positiv prognos främst beroende på förseningar i öppnandet av de två nya boendena.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ett periodutfall på +18 mnkr och en prognos för året på +23 mnkr. Prognosen är förbättrad jämfört med augusti beroende på ett statsbidrag för Coronakostnader 2020 från Skolverket för delfinansiering inom Vuxenutbildningen. Minskat elevtal, preliminär underskottskompensation och ökade kostnader för skolskjutsar är andra orsaker till att prognosen inom tilldelningsekonomin nu är +26 mnkr.

Underskottet inom den kommunala gymnasieskolan beräknas till -6 mnkr. En orsak är att ett budgeterat statsbidrag för att utveckla IM inte erhålls, vilket påverkar Hahrska och Carlforsska gymnasiet. Dessutom påverkar lägre elevvolym, framförallt på Carlforsska IM, ekonomin negativt.

Grundskolenämnden har ett positiv utfall för perioden på 45 mnkr och en prognos för året på +23 mnkr. I utfallet finns den tillfälliga statliga förstärkningen för att motverka konsekvenserna av Coronapandemin liksom 2021 års lönesatsning för mer jämställda löner och ersättning för sjuklönekostnader. Tilldelningsekonomin prognosticerar ett överskott på 17 mnkr för helåret. Det beror främst på färre elever i grundskolan och färre barn i fritidshem. Statsbidraget för mildring av Corona kommer att nyttjas av den kommunala utföraren genom högre bemanning, särskilda utvecklingsinsatser och insatser för att mildra konsekvenser av kunskapsresultaten till följd av pandemin. Prognosen för kommunala utföraren är ett överskott på 6 mnkr, vilket är samma som i augusti.

Byggnadsnämnden har från september förbättrat sin prognos till + 6 mnkr som beror på ett stort antal beviljade bygglov genererar ytterligare externa intäkter under hösten. Det interna bidraget för att öka antalet hanterade detaljplaner kommer att nyttjas med 3 mnkr. Nyanställningar har gjorts för detta.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning, mnr	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Årsbudget	Prognos	Prognos- avvikelse
Intäkter	1 795	1 467	329	1 952	2 411	460
Kostnader	-7 586	-7 845	260	-10 622	-10 561	61
Avskrivningar	-409	-308	-101	-414	-565	-152
Verksamhetens nettokostnader	-6 199	-6 686	487	-9 084	-8 715	369
Skatteintäkter	5 668	5 475	193	7 299	7 548	248
Generella bidrag och utjämning	1 356	1 334	22	1 779	1 802	23
Verksamhetens resultat	825	122	702	-6	634	640
Finansiella intäkter	268	134	134	179	249	70
Finansiella kostnader	-119	-75	-44	-101	-163	-62
Resultat	974	181	792	72	720	648

Utfall per nämnd

Nämnder, mnkr	Avvikelse perioden	Prognos	Prognos avvikelse	Varav corona
Äldrenämnd	30	-1 711	27	2
Grundskolenämnd	45	-2 110	23	0
Teknisk nämnd	9	-495	-25	-25
Förskolenämnd	7	-1 026	0	0
Fastighetsnämnd	81	3	3	-2
Fastighetsnämnd exploatering	59	142	112	
Fastighetsnämnd reavinster	147	147	147	
Fastighetsnämnd fin leasing	8	10	10	
Kommunstyrelse	7	-209	6	0
Individ- och familjenämnd	-13	-918	-24	-7
Nämnden för idrott, fritid o förebyggande	-6	-296	-8	-5
Byggnadsnämnd	6	-23	6	1
Miljö- och konsumentnämnd	6	-21	1	
Nämnden för pers m funktionsnedsättning	16	-872	12	-3
Överförmyndarnämnd	0	-15	0	
Kulturnämnden	5	-203	0	-1
Skultuna kommundelsnämnd	5	-122	3	1
Utbildnings- och arbetsmarknad	18	-879	23	27
Valnämnd	-1	-6	0	
Kommunrevision	1	-5	0	
Totalt nettoresultat nämnder	428	-8 608	316	-14
Centrala poster	97	-108	53	9
Verksamhetens nettokostnader	525	-8 715	369	-4

Resultatet per september visar en avvikelse mot budget på nämnderna med +196 mnkr, exklusive realisationsvinster och exploateringsvinster. Prognosen är en budgetavvikelse på +54 mnkr exklusive realisationsvinster och exploateringsvinster.

Exklusive effekter av Corona är det individ- och familjenämnden, nämnden för idrott, fritid och förebyggande som har en negativ prognos.

Investeringar

	Utfall perioden	Budget 2021	Prognos 2021
Investeringar, Västerås stad			
Fastigheter - förskola	5	100	29
Fastigheter - grundskola	139	369	202
Fastigheter - gymnasiet	20	34	26
Boenden (äldreboenden)	108	112	127
Idrottsfastigheter	9	36	25
Energiinvesteringar fastigheter	3	25	10
Hamnen	49	105	130
Hamnen, externa hyresgäster	49	59	77
Exploateringsinvesteringar	38	145	101
Mälarporten	16	67	17
Övriga fastighetsinvesteringar	206	56	238
Fastighetsnämnden totalt	642	1 108	981
Infrastruktur ordinarie	77	122	117
Infrastruktur strategisk	50	152	121
Tekniska nämnden totalt	126	274	239
Övriga nämnder	52	195	161
Totala investeringar	820	1 577	1 381

Årets prognos är justerad till 1 381 mnkr, 88 % av årets budget. De flesta projektens totalkostnad är oförändrad. Förändringarna beror på huvudsakligen på tidsförskjutningar till 2022.

Bilaga

Finansrapporten per september biläggs.